

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul legii pentru modificarea Legii nr. 215/2016 cu privire la tineret

(nr. 261 din 17.07.2024)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-nominalizat, prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului și ale prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și expune următoarele considerente.

I. Evaluarea generală a proiectului de act normativ:

1. Proiectul legii a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, fapt ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996.

2. Proiectul de lege vizează tinerii specialiști, absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior și postsecundar fără a se face limitare la specialitate, instituind garanții sociale suplimentare în cazul acceptării de către tineri a încadrării în câmpul muncii, conform repartizării autorităților publice centrale de resort.

3. Autorul menționează în nota de fundamentare că garanțiile sociale se extind și asupra tinerilor specialiști care nu au fost repartizați de autoritatea publică centrală de resort, au mai activat anterior în câmpul muncii și au acceptat angajarea în funcțiile vacante anunțate de Agenția pentru ocuparea forței de muncă. În acest sens, autorul subliniază că Guvernul urmează să evalueze numărul de locuri vacante disponibile pentru tinerii specialiști pentru fiecare domeniu reglementat în parte, precum și să dispună alocarea unor mijloace dedicate din contul bugetului de stat în vederea acoperirii cheltuielilor aferente realizării prezentului proiect de lege.

4. Cu referire la analiza impactului de reglementare, condiție obligatorie, potrivit art. 30 alin. (1) lit.d) din Legea nr. 100/2017, autorul menționează că implementarea prezentei legi va necesita alocarea suplimentară de mijloace financiare bugetare. Concomitent, pentru o mai eficientă estimare a cheltuielilor bugetare, se propune ca intrarea în vigoare a prevederilor să înceapă cu 1 ianuarie 2025. În aceste condiții, Guvernul, la etapa planificării bugetului public național pentru anul 2025, va avea posibilitatea să estimeze cheltuielile și să le includă nemijlocit în buget. În acest sens, accentuăm că potrivit

prevederilor art. 32 alin. (2²) din Legea nr. 100/2017, proiectele actelor normative cu impact financiar asupra bugetelor se avizează obligatoriu de către Ministerul Finanțelor.

5. Potrivit prevederilor art. 32 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, concomitent sau înainte de transmiterea spre avizare, proiectul actului normativ este supus consultării publice în modul stabilit de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

6. În temeiul prevederilor art. 109 din Constituție, art. 3, art. 4 pct. 6 din Carta Europeană a Autonomiei Locale, art. 6 alin. (5) din Legea nr. 435/2006 privind administrația publică locală și art. 8 alin. (1) din Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, se impune necesitatea consultării autorităților administrației publice locale pe marginea subiectului invocat.

7. Cu titlu de informare, menționăm că în prezent, legislația reglementează o serie de beneficii întru susținerea tinerilor specialiști. Astfel, politici promovate de stat întru susținerea tinerilor specialiști se conțin în următoarele acte normative:

- Codul Educației nr. 152/2014, art. 134:

Codul educației stipulează că absolvenții instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic beneficiază de indemnizații din bugetul de stat în primii cinci ani de activitate didactică, dacă sunt angajați în instituții de învățământ prin repartizare de către Ministerul Educației. Aceștia pot primi, de asemenea, compensații pentru cheltuielile de închiriere a locuinței și pentru consumul de energie, în special în mediul rural și în unitățile teritoriale autonome, precum Găgăuzia. O altă facilitate importantă este reducerea normei didactice, care permite cadrelor didactice debutante să se concentreze mai mult asupra integrării profesionale.

- Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995, art. 11:

Pentru tinerii specialiști din domeniul sănătății, legea oferă compensații pentru cheltuielile de închiriere a locuinței și indemnizații specifice pentru medici, farmacii și personal medical, în primii cinci ani de activitate. Aceste beneficii includ și compensarea costului energiei electrice și a combustibililor necesari pentru încălzire. De asemenea, aceștia beneficiază de suport financiar pentru transport, dacă locuiesc în afara localității unde își desfășoară activitatea.

- Legea culturii, nr. 413/1999, art. 10:

Tinerii absolvenți din domeniul culturii care se angajează în instituții publice prin repartizare de către Ministerul Culturii primesc o indemnizație unică în primii trei ani de activitate. Aceasta se acordă în rate, stimulând astfel continuarea activității în sectorul cultural și aprecierea contribuției tinerilor specialiști.

- Hotărârile Guvernului nr. 391/2024, nr. 392/2024, nr. 1259/2008, nr. 1345/2007.

Astfel, hotărârile de Guvern enumerate mai sus completează cadrul legislativ, stabilind reguli specifice pentru angajarea tinerilor specialiști. Acestea includ reglementări privind încadrarea în muncă a tinerilor în funcții didactice vacante, precum și detalii despre asigurarea locuinței gratuite pentru cei repartizați în instituții publice. De asemenea, există măsuri specifice pentru tinerii specialiști cu studii medicale și farmaceutice, care primesc facilități suplimentare.

În concluzie, aceste reglementări reflectă angajamentul autorităților moldovenești de a sprijini tinerii specialiști în tranziția lor către cariere de succes, facilitând integrarea pe piața muncii și, în același timp, răspunzând nevoilor sociale ale acestora.

II. Observații de conținut și de respectare a cerințelor tehnicii legislative:

8. Proiectul de lege necesită a fi conformat cerințelor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și regulilor stabilite în Metodologia de tehnică legislativă aplicată la redactarea proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Biroului permanent al Parlamentului nr. 3/2022.

9. Conform cerințelor tehnicii legislative și ale regulilor de elaborare a actelor normative, textul introductiv al Art. I se va expune în următoarea redacție:

„Art. I. – Legea cu privire la tineret nr. 215/2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 315 - 328, art. 688) cu modificările ulterioare se completează cu art. 8¹, 8² și 8³ cu următorul cuprins:”.

Drept urmare, dispoziția „Capitolul II se completează cu articolul 8¹, 8² și 8³ care vor avea următorul cuprins:” se va exclude.

10. La art. 8³ alin. (2), atragem atenție la textul de trimitere „să răspundă conform legislației în vigoare”, care nu întrunește condițiile de claritate și reprezintă o normă de trimitere în raport cu legislația în ansamblu, fără a face trimitere la un act normativ concret sau la legislația dintr-un anumit domeniu de reglementare, norma fiind astfel una declarativă.

11. Art. II din proiectul de lege urmează a fi completat cu norme tranzitorii care să reglementeze situația tinerilor specialiști angajați în campul muncii conform repartizării în temeiul normelor anterioare. Proiectul trebuie să prevadă măsurile ce se instituie cu privire la continuarea raporturilor juridice născute în temeiul vechilor reglementări, așa încât să asigure, pe o perioadă determinată, corelarea noilor reglementări cu cele ale actelor normative preexistente, menținerea temporară a unor situații juridice născute în temeiul vechilor reglementări.

În concluzie, menționăm că textul proiectului de lege, urmează a fi revăzut și redactat, ținând cont de obiecțiile și propunerile corespunzătoare definitivării proiectului. Referitor la oportunitatea adoptării, menționăm că aceasta tine nemijlocit de atribuțiile Parlamentului.

Tatiana MALAI
Șef adjunct Direcție generală